

sygn. akt III RC 513/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Maciej Szota

Protokolant Justyna Kosińska

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2017 roku w Kłodzku

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniego J. P.

reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową M. W.

przeciwko S. P.

o podwyższenie alimentów oraz z powództwa wzajemnego S. P.

przeciwko małoletniemu J. P. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową M. W.

o obniżenie alimentów

I. powództwo główne oddała,

II. powództwo wzajemne oddała.

Sygn. akt 111 RC 513/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do tut. Sądu w dniu 13 grudnia 2016 r. małoletni powód J. P. reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową M. Ś. (1) (obecnie W.) wniósł o podwyższenie renty alimentacyjnej ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie w dniu 15 stycznia 2016 r. w sprawie o sygn. akt XI C 3524/15 z kwoty 500 złotych miesięcznie do kwoty 1 200 złotych miesięcznie, płatnych przez pozwanego S. P. do rąk matki małoletniego powoda M. Ś. (2) (obecnie W.), do 10-tego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat oraz o zabezpieczenie roszczeń alimentacyjnych poprzez zobowiązanie pozwanego, aby do czasu prawomocnego zakończenia postępowania płacił na rzecz powoda kwotę 300 złotych miesięcznie.

Uzasadniając powództwo matka małoletniego powoda wskazała, iż kwota alimentów zasądzonych w wyroku rozwodowym, o którym mowa powyżej została ustalona na bardzo niskim poziomie, a ich wysokość nie zaspokaja w pełni usprawiedliwionych potrzeb małoletniego, które wraz z jego dojrzewaniem będą stale rosły. Po przeprowadzce do K. małoletni zaczął korzystać z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, w których chętnie uczestniczy. Uczęszcza na piłkę nożną oraz koszykówkę, a to z kolei rodzi kolejne koszty, które należy pokrywać. Powódka wskazała, iż w toku procesu rozwodowego pozwany zobowiązał się pokrywać dodatkowo w połowie wydatki na leczenie syna, jednakże nie wywiązał się ze złożonych obietnic. W chwili obecnej ogranicza się jedynie do regularnego płacenia alimentów i

w żaden inny sposób nie partycypuje w pokryciu kosztów utrzymania i wychowania syna oraz nie utrzymuje z nim kontaktów.

W odpowiedzi na pozew pozwany S. P. wniósł o oddalenie powództwa w całości, a ponadto wytoczył powództwo wzajemne żądając obniżenia alimentów z kwoty 500 złotych miesięcznie do kwoty 400 złotych miesięcznie od dnia wniesienia pozwu, płatnych z góry do 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, iż żądanie powoda kierowane jest do Sądu niecałe 10 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku rozwodowego, a nie zaistniały

żadne okoliczności, które wskazywałyby na to, iż koszty jego utrzymania zmieniły się w przeciągu tego okresu. Tym samym zasadne jest jego twierdzenie, iż nie doszło do zmiany stosunków uzasadniającej żądanie małoletniego powoda. Pozwany wskazał dodatkowo, iż zmianie uległa natomiast jego sytuacja życiowa, gdyż od kilku miesięcy mieszka ze swoją partnerką. Odnosząc się do zarzutów matki jakoby pozwany nie utrzymywał kontaktów z synem zaznaczył, iż to matka powoda ten kontakt utrudnia, począwszy od izolowania syna, nieprzekazywania informacji na jego temat, a w konsekwencji poprzez przeprowadzkę na stałe do innego miasta.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda w odpowiedzi na powództwo wzajemne wniosła o oddalenie powództwa wzajemnego w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni J. P. ur. (...) jest synem M. Ś. (2) (obecnie W.) oraz pozwanego S. P..

Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia małoletniego J. P. k. 10 w aktach sprawy o sygn. XI C 3524/15.

Na mocy pkt. IV wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 15 stycznia 2016 r., sygn. akt XI C 3524/15 zasądzono od pozwanego na rzecz małoletniego syna J. P. kwotę 500 złotych miesięcznie, płatnych począwszy od uprawomocnienia się wyroku do dnia 10-tego każdego następującego po sobie miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia, zaś matkę małoletniego powoda zobowiązano do ponoszenia pozostałych kosztów utrzymania syna i osobistych starań o jego wychowanie. Powyższa kwota została zasądzona przez sąd zgodnie z uzgodnieniami pomiędzy stronami. Przedstawicielka małoletniego powoda zgodziła się na takie alimenty, mimo, że jej zdaniem były zbyt niskie, gdyż chciała szybko zakończyć sprawę o rozwód. W czasie trwania procesu rozwodowego trwało już leczenie ortodontyczne J..

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 15 stycznia 2016 r., sygn. akt XI C 3524/15 k. 67-68 w aktach sprawy o sygn. XI C 3524/15, zeznania M. Ś. (2) (obecnie W.) k. 78,

W chwili wydania powyższego rozstrzygnięcia małoletni powód miał 15 lat i zamieszkiwał wraz z matką u swoich dziadków w K.. Matka powoda pozostawała w zatrudnieniu na stanowisku pracownika linii produkcji i z tego tytułu osiągała miesięczny dochód w wysokości 2 075 złotych netto miesięcznie. Pozwany był natomiast zatrudniony na stanowisku zestawiacza surowców, w systemie zmianowym i otrzymywał z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości ok. 4000 brutto

Dowód: sprawozdanie z wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania powoda oraz S. P. k. 49-52 w aktach o sygn. XI C 3524/15, zaświadczenie o dochodach matki powoda k. 11, k. 59 w aktach o sygn.

XI C 3524/15,

zaświadczenie o dochodach S. P. k. 113,116

Po przeprowadzce do K. małoletni powód wraz z matką oraz jej mężem mieszkają wspólnie w mieszkaniu będącym własnością ojczyma powoda. M. Ś. (2) (obecnie W.) oraz jej mąż pracują w Centrum Medycznym (...) w K.. Matka

powoda uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 14 złotych brutto za godzinę, a jej miesięczny dochód z tytułu wykonywanej pracy wynosi 1 018-1 285 złotych.

Dowód: zeznania W. W. (2) k. 78,

zeznania M. Ś. (2) (obecnie W.) k. 78, umowa zlecenie k. 67,

zaświadczenie o wysokości średniego miesięcznego wynagrodzenia k. 68, zaświadczenie o wysokości średniego miesięcznego wynagrodzenia k. 100.

Z kolei pozwany nadal jest zatrudniony na stanowisku zestawiacza surowców i z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie, którego wysokość w okresie od lutego 2016 do lipca 2017 wynosiła średnio około 4000 brutto. Pozwany regularnie pokrywa alimenty zasądzone na rzecz powoda wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 15 stycznia 2016 r., sygn. akt XI C 3524/15 w wysokości 500 złotych miesięcznie. S. P. obecnie mieszka z nową partnerką K. P. (1), która zarabia około 750 złotych miesięcznie.

Dowód: zaświadczenie o dochodach pozwanego k. 108, zaświadczenie o dochodach pozwanego k. 113,

pełne zestawienie składników wynagrodzenia pozwanego k. 116, pełne zestawienie składników wynagrodzenia pozwanego k. 117, zeznania pozwanego k. 93-94.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo główne i wzajemne nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 138 krio w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumie się **istotne zwiększenie** możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, **istotne zwiększenie** się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Wynika z tego, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 wymaga, po pierwsze, porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu, po drugie zaś oznacza, że upływ czasu, jaki nastąpił od daty ostatniego wyroku alimentacyjnego do daty orzekania o podwyższeniu alimentów, sam w sobie nie może jeszcze przemawiać za zasadnością powództwa; na stronie ciąży wówczas obowiązek wykazania, że zmiany takie nastąpiły stosownie do ogólnej reguły dowodowej. (Kodeks rodziny i opiekuńczy z komentarzem pod redakcją Kazimierza Piaseckiego Wydawnictwo Prawnicze Warszawa 2000 s 778). Powództwo z art. 138 krio nie może służyć zmianie alimentów na tej podstawie, że w pierwotnym wyroku ustalono wysokość alimentów niezgodnie z usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego lub nie uwzględniono prawidłowo możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, bowiem wyrok oparty na wadliwych ustaleniach co do możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, jak też nieuwzględniający rzeczywistych i usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego nie może być sanowany w trybie powództwa z art. 138, skoro podstawą powództwa opartego na tym przepisie może być tylko późniejsza zmiana stosunków (por. orzeczenie SN z 27 lutego 1981 r., III CRN 21/81, LexPolonica nr 303630, OSNCP 1981, nr 11, poz. 217).

W rozstrzyganej sprawie nie ulega wątpliwości, że przedstawicielka małoletniego powoda wnosząc powództwo dąży do ustalenia rzeczywistych potrzeb powoda, które jej zdaniem zostały ustalone w nieprawidłowej wysokości w wyroku rozwodowym. Świadczy o tym uzasadnienie pozwu, gdzie przedstawicielka jednoznacznie wskazała " wyraziłam zgodę na ustalenie alimentów w tak niskiej wysokości, gdyż chciałam szybko zakończyć proces rozwodowy, który był dla mnie traumatycznym przeżyciem", potwierdziła to podczas przesłuchania (k. 78) : ja zgodziła się na alimenty w czasie sprawy rozwodowej dlatego , że chciałam uwolnić się od pozwanego i dlatego zgodziła się na te alimenty".

Zważywszy, że podstawą powództwo z art. 138 krio może być tylko zmiana stosunków mająca miejsce po uprawomocnieniu się wyroku, dla oceny zasadności powództwa głównego i wzajemnego konieczne jest ustalenie, czy pomiędzy uprawomocnieniem się wyroku rozwodowego a datą rozstrzygnięcia powództwa głównego i wzajemnego doszło do **istotnego zwiększenia** możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacja lub **istotnego zwiększenia** się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego .

Nie stwarza żadnych problemów ocena możliwości zarobkowych i majątkowych S. P. w dacie ustalenia alimentów w wyroku rozwodowym oraz w dacie rozstrzygnięcia powództw, bowiem Sąd dysponuje zaświadczeniami o osiągniętych dochodach za okres od stycznia 2015 do lipca 2017 . Z zaświadczeń tych wynika, że wynagrodzenie osiągnięte przez S. P. ulega bardzo dużym zmianom pod koniec roku kalendarzowego i dla ustalenia średniego wynagrodzenia uzasadnione przez uwzględnienie wynagrodzenia osiąganego przez pozwanego(powoda wzajemnego) w okresie co najmniej 12 miesięcy , gdyż przyjęcie krótszego okresu nie pozwala na obiektywną ocenę. Z analizy zaświadczeń wynika, że przy przyjęciu okresu styczeń 2015 - grudzień 2015 średnie wynagrodzenie brutto wyniosło 4029 złotych z(39 767 wynagrodzenia za okres styczeń 2015-grudzień 2015, świadczenia socjalne 1900 złotych oraz wynagrodzenia za grudzień 6690 złotych), przy przyjęciu okresu styczeń 2015- styczeń 2016(wyrok został wydany w dniu 15 stycznia 2016 roku i uprawomocnił się 6 lutego 2016 roku) 4217 złotych , a wynagrodzenie za okres od stycznia 2016 do lipca 2017 wyniosło 4096 złotych a przy przyjęciu okresu luty 2016 - lipiec 2017 3964 złotych. Z przeprowadzonej

analizy wynika, że w zależności od przyjętego okresu rozliczeniowego po uprawomocnieniu się wyroku rozwodowego doszło albo do niewielkiego spadku średniego wynagrodzenia lub do jego niewielkiego wzrostu a zmiany wysokości wynagrodzenia nie uprawniają w ocenie Sądu do ustalenia, że doszło do istotnego zwiększenia lub zmniejszenia możliwości zarobkowych lub majątkowych S. P.. Brak jest również podstaw do uwzględnienia argumentacji S.P., że po jego stronie doszło do zmniejszenia możliwości zarobkowych i majątkowych ponieważ pozostaje w związku z K. P. (1), która zarabia 760 złotych i przez to dysponuje mniejszą kwotą na jedną osobę, bowiem na wysokość świadczenia alimentacyjnego dla małoletniego dziecka nie może mieć wpływu fakt pozostawienia przez pozwanego w nieformalnym związku a pozwany nie ma obowiązku prawnego łożenia na rzecz K. P.. Zważywszy na wskazane okoliczności ustalono, że nie doszło do istotnej zmiany w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych S. P..

Zdaniem Sądu brak jest również podstaw do ustalenia, że doszło do istotnej zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda. Oceniając zasadność powództwa z art. 138 krio sąd nie bada, czy wysokość ustalonych alimentów jest odpowiednia do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego i nie może ustalić wysokości alimentów ponownie, a jedynie ocenia, czy po uprawomocnieniu się wyroku ustalającego wysokość alimentów doszło do zmiany stosunków. Oznacza to, że nie może uwzględniać tych okoliczności i faktów, które miały miejsce przed uprawomocnieniem się wyroku ustalającego wysokość alimentów i które powinny być uwzględnione w tamtym postępowaniu. Z tych powodów dla oceny zasadności powództwa małoletniego powoda nie może mieć żadnego znaczenia fakt, że w czasie trwania postępowania rozwodowego pozwany (powód wzajemny) nie przyczynił się do zaspokojenia potrzeb dziecka , bowiem te roszczenia powinny być zgłoszone w toku postępowania rozwodowego. Podobnie należy ocenić podnoszony przez przedstawicielkę powoda fakt leczenia ortodontycznego, bowiem leczenie to trwało w trakcie sprawy rozwodowej, ostatni dokument potwierdzający korzystanie z usług stomatologicznych to faktura z dnia 12 lipca 2016 r. a rozprawie w dniu 18 maja 2017 r. przyznała zaś, iż leczenie ortodontyczne się zakończyło i w momencie orzekania o rozwodzie stron, fakt leczenia ortodontycznego był znany tamtejszemu Sądowi, a kwota ustalonych wspólnie przez strony i zasądzonych wówczas alimentów uwzględniała wydatki ponoszone w związku z tym leczeniem. Na wysokość alimentów nie może mieć również wpływu fakt, że obecnie małoletni powód mieszka w K. i S.

P. osobiście nie uczestniczy w utrzymaniu i wychowaniu dziecka i jedynie regularnie łoży alimenty, bowiem jest to konsekwencją decyzji M. W., która wraz z dzieckiem wyjechała z miejscowości K. i obecnie mieszka w K..

Przedstawicielka ustawowa powoda wskazała, iż żądanie pozwu uzasadnia okoliczność, iż kwota świadczeń alimentacyjnych w wyroku rozwodowym została ustalona na zbyt niskim poziomie, a dodatkowo wraz z przeprowadzką do K. zwiększyły się koszty utrzymania jej syna. Wskazała, iż od chwili zamieszkania w nowej

miejsowości powód bardzo chętnie uczestniczyć w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, niemniej jednak nie przedstawiła stosownych dowodów

potwierdzających te okoliczności i koszty takich zajęć (zajęcia mogą być bezpłatne). Przedstawicielka powoda wskazała również, że po przeprowadzce do K. wzrosły koszty mieszkania i ustaliła wysokość tych kosztów przypadających na małoletniego powoda na kwotę 443 złote, przy czym z takim wyliczeniem nie można się zgodzić, bowiem kwota ta zawiera 1/3 kosztów kredytu mieszkaniowego zaciągniętego przez jej nowego męża, 1/3 kredytu na zakup mebli oraz 1/3 wszystkich kosztów eksploatacyjnych ¹, co jest nieprawidłowe a podczas mieszkania w K. małoletni powód mieszkała w mieszkaniu dziadków i jego pobyt również łączył się z korzystaniem z mediów i koszty te nie mogły różnić się istotnie od kosztów mediów w K..

Wiarygodność przywołanych dokumentów, na podstawie których dokonano ustaleń stanu faktycznego, nie była kwestionowana przez strony, ponadto przedmiotowe dokumenty nie wzbudzały również wątpliwości Sądu, co do rzetelności i

IACa 1755/15

r r

wyrok s.apel.2016.03.23 W K.

Brak podstaw do wliczania do obowiązku alimentacyjnego kosztów mieszkania i jego utrzymania. W kwocie alimentów należy uwzględnić niejako **ryczałtowo koszty zużycia wody, prądu, gazu do gotowania i ogrzania wody użytkowej dla dzieci**. Jednak koszt utrzymania i ogrzania mieszkania obciąża rodzica któremu powierzono wykonywanie władzy rodzicielskiej i zobowiązany jest zapewnić dla siebie takie mieszkanie, które umożliwia pobyt z nim dzieci. Stany faktyczne mogą pogląd ten modyfikować.

i wiarygodności zawartych w nich treści. Odnośnie zeznań przedstawicielki ustawowej małoletniego, Sąd uznał, iż zasługują one na obdarzenie przymiotem wiarygodności jedynie częściowo, bowiem nie wykazała ona, że doszło do istotnego zwiększenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego i w ocenie Sądu przedstawicielka powoda składając takie zeznania stara się naprawić swój błąd , który polegał na wyrażeniu zgody na ustalenie alimentów w kwocie 500 złotych. W ocenie Sądu zasadne są natomiast twierdzenia pozwanego, iż nie zachodzą okoliczności wskazujące na zmianę stosunków, która uzasadniałaby zmianę orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Potwierdzają to również zeznania matki powoda, która zaznaczyła, iż w toku sprawy rozwodowej kwota renty alimentacyjnej na rzecz jej syna, została ustalona w zbyt niskiej wysokości, jednakże ze względu na chęć szybkiego zakończenia postępowania zgodziła się na alimenty w ustalonej kwocie.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci zaświadczeń o dochodach pozwanego (powoda wzajemnego) pozwala w ocenie Sądu na ustalenie, że nie doszło do istotnej zmiany jego możliwości zarobkowych i majątkowych a przedstawicielka małoletniego powoda nie wykazała, że po uprawomocnieniu się wyroku ustalającego wysokość alimentów doszło do istotnego zwiększenia się potrzeb uprawnionego . Żądanie zwiększenia alimentów wynikało z oceny przedstawicielki małoletniego, że alimenty w wyroku rozwodowym nie uwzględniały usprawiedliwionych potrzeb małoletniego i zostały ustalone w zbyt niskiej wysokości a okoliczność ta nie może być podstawą do zmiany wysokości alimentów, co uzasadniało oddalenie powództwa głównego i wzajemnego. W toku postępowania rozwodowego zarówno pozwany(powód wzajemny) jaki i przedstawicielka ustawowa małoletniego zaakceptowali wyrok rozwodowy zawierający rozstrzygnięcie rozwiązania małżeństwa bez orzekania o winie, powierzenia wykonywania władzy rodzicielskiej nad synem J. Ś. oraz ustalenia wysokości alimentów, wyrok ten całościowo regulował kwestie związane z rozwiązaniem małżeństwa i przedstawicielka powoda nie powinna dążyć do zmiany tych ustaleń w zakresie wysokości alimentów po 10 miesiącach od uprawomocnienia się wyroku, gdy nie doszło do zdarzeń istotnie zmieniających usprawiedliwione potrzeby